

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/12834- /2013.P.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Előadó: dr. Nagy Boglárka ktv.
Telefon: 06-1/462-7432/34-258

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 314/2013. (XI. 13.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49., postacím: 1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) A panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

I N D O K O L Á S

I.

A panaszos a vele szemben 2012. november 14-én fogatosított rendőri intézkedéssel szemben aznap panaszt tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (a továbbiakban: BRFK), majd 2013. január 7-én kelt nyilatkozatában kérte, hogy panaszát a Panasztestület vizsgálja ki.

A panaszos előadta, hogy egy büntetőeljárás keretein belül 2012. november 14-én, hajnalban, budapesti lakásában házkutatást fogatosítottak. A házkutatás befejezését követően a panaszost tájékoztatták arról, hogy kényszerítő eszközként vele szemben bilincset fognak alkalmazni, és előállítják a Rendőrségre. Véleménye szerint a bilincsalkalmazás törvényi feltételei nem álltak fenn.

A panaszbeadványban előadottak tartalma alapján a panaszos kifogásolta a bilincsalkalmazás jogszerűségét.

Mindezek alapján kérte a Panasztestület vizsgálatát, amely vizsgálata során megállapította, hogy a bilincselésre megfelelő jogalap hiányában került sor, ezért sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

II.

A tényállás tisztázásához a hatóság részére az alábbi iratok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2013. január 7-én kelt nyilatkozata a Panasztestület általi elbírálásról;
- Budapest Rendőrfőkapitányának 2013. január 14-én kelt végzése panasz eljárás felfüggesztéséről;
- a panaszos gyanúsítottkénti kihallgatásáról, 2012. november 14-én készült jegyzőkönyv;
- a 2012. november 14-én készült, 01000/6134/2009.bü. számú jelentés a panaszos előállításáról, és az ahhoz kapcsolódó parancsnoki vélemény;
- a BRFK-n 2012. november 19-én kelt jelentés;
- a BRFK-n 2012. november 21-én kelt kivizsgálás;
- 01000-105/77/10/2013. P számú jegyzőkönyv a panaszos meghallgatásáról;
- 01000-105/77/6/2013.P számú jegyzőkönyv tanú meghallgatásáról;
- a BRFK 2013. február 1-jén kelt tájékoztató levele tanú meghallgatásáról;
- a BRFK 2012. december 15-én kelt tájékoztató levele a Panasztestület általi elbírálás lehetőségéről.

A bilincsalkalmazás jogszerűsége kapcsán lefolytatott vizsgálat alapján az alábbiakat állapítottam meg.

Az Rtv. 15. § (1) *A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) *Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.*

Az előállítás végrehajtásáról készült jelentés rögzíti, hogy a bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § c) pontja alapján került sor: „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy szökésének megakadályozására”.

A panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrségre, gépjárműben történő beszállításakor vele szemben bilincset alkalmaztak.

A tanúmeghallgatásról készült, 01000-105/77/6/2013.P számú jegyzőkönyvben az intézkedést fogantató r. százados előadta, hogy a házkutatás befejezését követően a panaszost tájékoztatták arról, hogy vele szemben kényszerítő eszközként bilincset fognak alkalmazni. Ezt a tájékoztatást a panaszos megértette, azonban kérte, hogy ne a szomszédok előtt kerüljön sor a bilincselésre, ők ezt ne lássák. Tekintettel arra, hogy a házkutatást hárman végezték, és a rendőrautó az épület bejáratától kb. 4-5 méterre parkolt, úgy ítélték meg, hogy a panaszost a lépcsőházban megfelelő biztonsággal tudják kísélni, így a fenti kérést figyelembe véve a panaszost csak a rendőrautóban történő szállítás idejére bilincselték meg. A gépjárműben azért bilincselték meg a panaszost, mert a biztonságos szállítás e módon tudták megoldani.

Az intézkedéshez kapcsolódó, 2012. november 21-én kelt parancsnoki kivizsgálás szerint a bilincs használatára azért került sor, mert a panaszos előállítása szolgálati gépjármű igénybevételével történt, melynek során nagy forgalmú, lakott területen belüli útszakaszokat vettek igénybe, ennek okán közvetlenül a panaszos szökésének, támadásának megakadályozása, közvetetten pedig a közlekedés biztonsága, más, a közlekedésben résztvevő személyek életének, testi épségének védelme érdekében a kényszerítő eszköz igénybevétele elengedhetetlennek bizonyult. A közúti közlekedés folyamán ugyanis elég egy hirtelen mozdulat, meggondolatlan támadás, és a gépjárműben tartózkodó személyek testi épségén kívül a közlekedésben részt vevő, vétlen személyek egészsége is veszélybe kerülhet.

Az Rtv. 48. §-ának a) b) és c) alpontjai szerint, a rendőr az ott felsorolt magatartások megakadályozása érdekében alkalmazhat bilincset. A megakadályozása alatt pedig nem csupán a már bekövetkezett esemény megszüntetését, felszámolását, megtörését kell érteni, hanem a megelőzést is, vagyis el kell kerülni az olyan helyzet kialakulását, amelyben az érintett támadhat, elszökhet. Tehát nem szükséges „megvárni” azt, hogy az intézkedés alá vont személy valóban megpróbálja a fentiek közül bármelyiket.

Az intézkedéstaktikai tapasztalatok azt mutatják, hogy számos esetben az intézkedés alá vont személy kezdetben látszólag – esetleg szándékosan félrevezető módon – együttműködő, majd váratlanul támadó, agresszív magatartást tanúsít, szökést kísérel meg. Önmagában az intézkedés alá vont személy együttműködő fellépésére, pusztán az általa tett kijelentésekre taktikai hiba lenne alapozni. A támadás vagy szökés bekövetkezésének lehetőségét, a várható kockázatokat az eset összes körülményének mérlegelésével, körültekintően, ugyanakkor rövid idő alatt kell felmérni.

Az előállítás során továbbá figyelembe kellett venni, hogy az előállítás alapjául szolgáló büntetőeljárás tárgyát képező bűncselekmény kiemelt tárgyi súlyú, akár tízévi szabadságvesztéssel is büntethető, így a jogalkotó által is a társadalomra kiemelten veszélyesnek minősített cselekmény. Ennek okán valamennyi ezen cselekménnyel érintett személlyel szemben végrehajtott rendőri intézkedések alkalmával – és az arányosság követelményének figyelembe vételével – fokozott óvatossággal és körültekintéssel kellett eljárni. Az a tény, hogy végül nem került sor a panaszos részéről szökésre, illetve támadásra, még nem teszi jogszerűtlenné vagy aránytalanná a kényszerítő eszköz alkalmazását – sőt, épp azt jelzi, hogy eredményes volt és elérte a célját.

A bilincsalkalmazásra tehát kellő jogalap birtokában került sor, és megfelelt az arányosság követelményének is, ezért az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta, és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét.

A határozat II. részében részletesen kifejtett indokok alapján a Panasztestület megállapításával nem értek egyet.

Hatásköri és illetékességi szabályokat az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, valamint a 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15. § (1) és (2) bekezdései, 48. § c) pontja, 93/A. § (6)(7) és (9) bekezdései.

Budapest, 2013. december „ „

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**